

Preek Video-dienst 5 juli 2020 Protestantse Gemeente Bunnik

voorganger: ds Coen Constandse

Lezingen:

- Jeremia 6:16-17
- Matteüs 11:25-30

Preek

Gemeente,

we staan in deze overstapdienst stil bij de kinderen, de 'overstappers van groep 8', die groot en sterk geworden zijn – maar er is ook altijd aandacht voor de 4-jarigen. Die ook alweer zo groot zijn en al naar school gaan.

Ik weet nog toen ik zelf op de lagere school kwam, hoe groot de zesde-klassers waren (want toen waren er nog geen 8 groepen). Hoe zij voetbalden, hoe sterk en stoer ze waren. Een paar jaar later was ik er zelf één. Maar ik dacht; volgens mij ben ik toch niet zo groot als zij waren ...

En ben je net de grootste op school, dan ga je naar een andere, waar je weer de kleinste bent. Brugsmurf of brugpieper ... 'Hé tas, waar ga je met dat jongetje naar toe...?' En een paar later op nog weer een vervolgopleiding of als je gaat studeren en bij een vereniging gaat, gebeurt het opnieuw. Ben je weer het groentje. Dat gaat heel wat keren door in je leven – ik weet niet of het in verzorgingstehuizen ook nog zo is, of dat het daar omdraait ...

Groeien. Groot worden, groot en sterk zijn, wijs zijn, veel weten, jezelf kunnen redden. Daar gaat het om – bij de overstappers maar in heel het leven. Want wie wil dat niet? En hoe mooi is het als je jezelf kan redden. Als je sterk staat, als je er kunt zijn voor anderen. Als je de helper kunt zijn. Dat is toch vaak het ideaal. En je wil liever niet geholpen worden.

En dan komt dat woord van Jezus en dat doorkruist dat toch wat. Dat is altijd mooi en goed, ik denk dat we zo ook naar Jezus' woorden moeten luisteren, moeten zoeken naar wat ons tegensprekt. Wat tegen ons ingaat.

Hij zegt: geprezen bent U, dat U het evangelie verborgen houdt voor de groten, wijzen en verstandigen, de sterken, en het aan 'kindertjes' juist bekend maakt, openbaart. 'Kindertjes', dat zijn onmondigen, onvolwassenen, die nog niet voor zichzelf kunnen opkomen, die een ouder of een voogd nodig hebben.

Jezus zegt dat na felle woorden van teleurstelling over dorpen en steden waar Hij geweest; mensen daar geven geen reactie op zijn woorden en wondertekenen van het Koninkrijk van de hemel. Ze zien het wel, en ze horen Jezus aan – maar ze gaan niet 'om'. Daarna gaan ze gewoon weer verder met hun leven. Hebben ze het niet nodig? Zeggen ze: 'het is niet voor mij, het is anderen, mensen die wel hulp of kracht nodig hebben, die het alleen niet redden?' 'Ik ben groot genoeg ...'

En dan Jezus: mij is alle macht gegeven, alle grootheid. Ik ben de grootste. En dat gaat meteen over in zachtmoedigheid, in nederigheid, dienstbaarheid, aandacht voor het kleine. Het is niet 'soort zoekt soort'. Hij heeft de reactie van de zogenaamde wijzen, sterken en verstandigen gezien. En vervolgens zoekt Jezus heel ander gezelschap: alle vermoede mensen, iedereen die belast is, overbelast, opgebrand in het werk, in het zorgen, in een

relatie. Of misschien overvoerd door het nieuws. Mensen die het kwijt zijn, die boven hun macht beproefd worden.

Jullie allemaal zijn welkom.

We kunnen ons er al snel in herkennen. Voor veel mensen is de tijd met corona een vermoeiende tijd geweest. Ook in de kerk – voor Jaap die deze opnames maakt, en voor Guus die de nieuwsbrief verzorgt. Met geweldig enthousiasme is dat opgepakt, met de gaven en kennis ervoor. Het is hard werken, je krijgt er energie van, maar het kost ook veel. (Soms ook een tijd van rust, welkome, weldadige rust – een tijd die ook aantoon hoe goed dat is, hoe hard we dat nodig hebben en hoe erg we dat soms missen.)

Ook wel een passende tekst, aan het begin van de vakantie.

Jezus roept, nodigt ons uit. Ga je dan? Misschien denk je wel: nou, voor mij is het niet nodig. Ik red me wel. Misschien is dat soms inderdaad wel zo. Maar waar vind je dan rust? En is dat dan de rust die Jezus geeft, de rust van het Koninkrijk? Rust nemen en de accu opladen kan altijd, door te sporten, afleiding, even de boel de boel te laten. Dan kunnen we weer verder. Jezus heeft het toch over iets anders, als hij spreekt over 'werkelijk rust vinden' (NBV), of in oudere vertalingen: 'rust voor je ziel'. Dat is niet 'even iets anders doen, mezelf weer opladen'. Maar het rusten in een groter verband. Thuis zijn, in het huis van de Vader, in de wereld van de Vader.

Wat is die rust? Wat verandert er dan? Wat kan Jezus doen aan die last die we met ons meedragen. Onze taken. De dingen die op ons pad zijn gekomen? Dat tovert Hij toch niet weg: ons leven, de werkelijkheid, die last blijft toch nog steeds hetzelfde? Zo lijkt het, zeker op het eerste gezicht. Zeker als we lijden onder duidelijke, harde feiten. Een ziekte, een verlies.

Wat is die rust? Dat is natuurlijk moeilijk in het algemeen te zeggen. Dat is nou juist iets wat je moet vinden, ondervinden. Daarvoor moet je gaan, moet je komen bij Jezus. Hij heeft je iets je leren. [Dat is ook dat 'juk', in de Joodse wereld van toen was dat een woord voor een 'leer', een levensleer, levenswijsheid, een leefregel; een discipline, een manier van leven, van dingen doen en laten.]

Jezus zegt er ook niet meer over dan dat Hij 'zachtmoedig en nederig van hart'.

'Zachtmoedig en nederig van hart'. Kent u veel mensen die dat zijn? Of kent u plekken die waar het er zachtmoedig aan toe gaat?

Jezus is in elk geval zo. Hem is alle macht gegeven en – of misschien wel: want, of dus – Hij is 'zachtmoedig en nederig van hart'. Hij is dat niet alleen, Jezus klinkt eerder in hoofdstuk 11 nog juist hard – dat is dan tegen de harden.

[Jezus kan ook streng zijn of veeleisend. In de Bergrede bijvoorbeeld. Of als je wil volgen: dan moet je je kruis opnemen. Bij die woorden moeten de zachtmoedigheid van Jezus bedenken – en omgekeerd, bij de zachtmoedigheid ook de daadkracht van Jezus, die ook bij het geloof hoort.]

Als je met je pijn komt, je vermoeidheid, als je niet groots komt, stoer en sterk, maar met alles wat je net wel, net niet redt, dan vind je Jezus naast je. Niet uit de hoogte, niet met zijn grootheid en macht hoog boven ons uit torenend. Laat mij je helpen. Luister goed, leer van

mij. Al zijn macht en kracht – alles wat Jezus is – komen tot je in zachtmoedigheid. En als je naar de ‘zachtmoedige en nederige van hart’ luistert, kun je ook zelf nederig en zachtmoedig worden.

Dat kan al verandering brengen. Mijn juk is zacht, mijn last is licht zegt Jezus. Je gaat een andere last dragen. Andere dingen dan die je meedroeg worden belangrijk. Je gaat wat meer aan andere dingen tillen. Wat voor Jezus weegt. Misschien kun je ook iets achterlaten. Wat jijzelf allemaal wil, of vind dat moet.

En misschien verandert er alleen maar iets kleins. Meestal veranderen in onze leven de dingen niet groots en ingrijpend. De situatie blijft zoals die is. We blijven ziek, we blijven alleen, we blijven ook wie we zijn.

Maar zogenaamd kleine dingen maken soms een wereld van verschil. Al moet je misschien wel ‘zachtmoedig en nederig van hart’ zijn om dat te zien, om dat niet te vergeten, om erbij te blijven.

Een kaartje, een blijk van medeleven is voor de gever vaak klein, en voor de ontvanger oneindig veel groter. Een klein woord als ‘sorry’ of ‘het spijt me’ kan verschil maken. Het kan maken dat het licht aan gaat in een donkere, overvolle kamer – dan is alles in die kamer nog zoals het was – er is alleen maar licht bij gekomen. Maar daardoor kun je je weg misschien vinden.

Is het genoeg te weten dat die grote Jezus zachtmoedig is – ook voor jou, en ook jouw last wil dragen? Te weten dat er een God als een Vader is, die zijn Koninkrijk als een huis wil stichten waar mensen zichzelf en elkaar als kinderen ontdekken, als zus en broer – waar je je niet groter hoeft voor te doen dan je bent, waar je mag zijn zoals je bent. Waar je ontdekt dat ook die anderen moe zijn en rust nodig hebben.

Dat lijkt denk ik alleen maar klein.

Dat is wat in de volle wereld telkens weer overwoekerd raakt. Wat we in ons leven ook zo snel weer kwijtraken. En wat we bij Jezus kunnen vinden, bij de Vader.

Laten we zijn roep gehoor geven, en gaan. Bij Jezus komen, bij de Vader zijn kan op verschillende manieren, op verschillende momenten. Hopelijk zijn deze diensten momenten daarvoor – daar doen we het voor. Het kan in het lezen van goede woorden, in de bijbel, of ergens anders. Misschien deze week alleen al een woord als zachtmoedigheid meenemen. In een ontmoeting, we kunnen ook elkaar helpen zoeken. In het mediteren, zoeken van stilte. Ik hoop ook dat u het kunt vinden in gebed. Ik weet dat niet iedereen dat kan. Dat niet iedereen voor zichzelf wil bidden, kan bidden. Het kan al door enkel uit te spreken: ‘ik ben moe, ik vind het zwaar – kunt u mij rust geven.’

Dat we groeien in rust, in zachtmoedigheid, in nederigheid van hart. Dat we dat met ons meedragen, ons leven in, onze wereld in, hoe groot of klein die ook is. Dat we bij Jezus, bij de Vader rust vinden voor onze ziel, werkelijk rust.

Achtergronden

Wie meer over Matteüs 11:25-30 wil lezen, kijk op:

<https://www.joods-christelijke-dialoog.nl/index.php/34-voorpagina-evangelien/voorpagina-mattheus/910-matteues-11-25-30-coen-constandse>